

НЕОЛОГІЗМИ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ ОСТАННІХ РОКІВ

Анотація. Неологізми – це терміни, слова або фрази, які нещодавно ввійшли в мову і ще не набули широкого вжитку в повсякденному житті і офіційно не прийняті до основного словника мови. Неологізми є свідченням постійного розвитку англійської мови. З плином часу люди створюють нові слова, що виражають поняття або ідеї, які раніше взагалі не існували або позначалися інакше. Це може бути зумовлено різними чинниками — тенденцією до мовної економії, уніфікації номінативних моделей, виразнішого, точнішого найменування, експресивно-стилістичного оновлення, з причин соціально-політичного, евфемістичного характеру.

Ключові слова: новизна, лексичні, семантичні неологізми, запозичення, неназвані реалії.

Olga Verkhovtsova
senior teacher of Foreign Languages Department
SIIR NAU, Kiev, Ukraine

THE NEWEST ENGLISH NEOLOGISMS

Summary. Neologisms are newly coined terms, words, or phrases, that may be commonly used in everyday life but have yet to be formally accepted as constituting mainstream language. Neologisms represent the evolving nature of the English language. Over time people create new words that express concepts or ideas that were previously expressed using other words or use words that may not have existed at all. Neologisms can be completely new words, new meanings for existing words or new senses in existing words.

Key words: novelty, lexical and semantic neologisms, borrowings, nameless notions.

Постановка проблеми. Розвиток мови зумовлений розвитком його словотворчої системи, появою нових словотворчих моделей, заміною вже існуючих та багатьма іншими факторами словотворчого процесу. Створення нових слів є відображенням в мові потреб суспільства у вираженні нових понять, що виникають в результаті розвитку науки, техніки, культури, суспільних та політичних відносин. Нові слова як правило утворюються відповідно до існуючих словотворчих моделей мови, поповнюючи таким чином її словниковий запас і стаючи надбанням носіїв цієї мови. Процес появи неологізмів є невпинним, він присутній у кожній галузі науки та суспільства, саме тому є актуальним об'єктом дослідження багатьох мовознавців.

Матеріалом дослідження слугують англomовні засоби масової інформації.

Аналіз наукових досліджень та публікацій. Неологізми ряду мов досліджуються в центрах неології. Щодо самого терміну «неологізм» існує ряд невирішених проблем. Традиційним підходом до визначення неологізмів є їх позначення як мовних новотворів. Справді, неологізм є фактом мови. В процесі утворення нове слово проходить декілька етапів. Заботкіна В.І. вважає, що на першому етапі слово створюється автором, далі воно проходить етап сприйняття суспільством.[2] Цьому сприяють засоби масової інформації. Фактором закріплення нового слова у мові є його загальноновживаність. Цю думку підтримують Антрушина Г.Б., Афанасьєва О.В., Морозова Н.Н. Багато підручників з лексикології, словники дають схожі визначення неологізмів, проте залишається незрозумілим, як довго нове слово може вважатись неологізмом і чи може воно вважатись таким, ставши загальноновживаним.[1] Чим ширше та інтенсивніше слово втягується в процес мовленнєвої комунікації, тим швидше втрачає воно свою новизну.

Мета роботи дослідити особливості виникнення неологізмів в англійській мові за останній час, окреслити їх основні функції та проаналізувати їх функціонування в англomовних періодичних виданнях.

Зміни діяльнісного досвіду людини призводять до появи нових та розширення старих фрагментів картини світу, які, в свою чергу потребують фіксації на «мовній» карті світу. Змінюється картина світу, з'являються нові сектори: космонавтики, комп'ютерної техніки, генної інженерії, наркоманії, нові види харчування, нові види протесту. Розширюються традиційні сектори: сектор захворювань, ліків, діагностики. А це означає, що в мові продовжуватимуть з'являтися нові лексичні одиниці, незвичні як за формою, так і за змістом. Поява нових об'єктів, явищ, понять диктує необхідність поповнення лексичного складу мови новими одиницями, які взагалі є новими або ж мають цілком нові значення.

Безумовно, збагачення мови новими лексичними одиницями будь-якого типу і структури є позитивним моментом у процесі розвитку й удосконалення мови і мовних засобів. Саме поява неологізмів і свідчить про розвиток суспільства і людства в цілому.

Між розвитком і зміною у відборі засобів виразів в мовних стилях викладу і еволюцією словникового складу сучасної мови існує постійний зв'язок.

Вивчення неологізмів входить в завдання стилістики і лексикології; проте кожна з цих наук розглядає неологізми зі своєї, особливої точки зору. Лексикологія вивчає причини появи в словниковому складі мови нових слів, способи їх утворення і шляхи виникнення нових значень вже існуючих в мові слів. Стилістика вивчає неологізми з точки зору їх стилістичного забарвлення і можливих експресивних відтінків. Зрозуміло, стилістичне забарвлення неологізмів обумовлюється їх виникненням і вживанням в тому чи іншому мовному стилі.

За даними Каліфорнійської організації Global Language Monitor, метою якої є фіксація нових слів в англійській мові, в словниковому складі сучасної англійської мови в рік з'являється приблизно 4000 слів. Словниковий склад англійської мови, таким чином, здатний збільшуватися швидкими темпами. [3]

Дослідження неологізмів останніх десятиліть показує, що вектор розвитку англійської мови змінюється в бік створення нових слів за рахунок власних ресурсів. Англійська мова, як і багато інших мов, постійно розвивається, з кожним днем з'являються все нові і нові слова, фрази, вирази, які відповідають умовам теперішнього часу, інтересам, способу життя, сучасним технологіям і т.д. Нові слова утворюються, як правило, відповідно до існуючих в конкретній мові слів, за їхнім виглядом та зразком. Подібні зразки розглядаються як словотворча модель. Словотворча модель являє собою типову структуру з узагальненим лексико-категоріальним змістом і здатну наповнюватися різним лексичним матеріалом при наявності певних закономірностей сполучуваності її елементів один з одним.

Розглянемо кілька прикладів.

"Brexit". Термін «Brexit» використовують для позначення виходу Британії з ЄС. Неологізм утворився шляхом словоскладання «Britain»+«exit».

*Mrs May was against Britain leaving the EU but she says she will respect the will of the people. She has said "**Brexit** means Brexit" but there is still a lot of debate about what that will mean in practice especially on the two key issues of how British firms do business in the European Union and what curbs are brought in on the rights of European Union nationals to live and work in the UK. She set out more details of her negotiating hopes in her key speech on **Brexit**. (BBC News 17 January 2017)*

За зразком *Brexit* з'явився акронім **Grexit**- потенційний вихід Греції з єврозони - гіпотетична подія, як варіант розвитку боргової кризи в Греції. В англійській мові термін «Grexit» вперше був запропонований аналітиками С. Віллем, Г. Буйтером і Ібрагімом Рабарі 6 лютого 2012 року як з'єднання англійських слів Греція (Greece) і «вихід» (exit). Ці слова стали похідними для цілої низки неологізмів: *Brexit*eer, *Brexit*-moaners, *Brexit*mas (Happy), *Brexit*odus, *Brexit*it, *Brexit*it, *Nexit*.

За таким же зразком утворилось слово «Obamacare» для позначення реформи охорони здоров'я та захисту пацієнтів в США, ініційованої президентом Бараком Обамою.

*If you think that you wouldn't be touched by a Republican overhaul of **Obamacare** because you get health insurance through your job at a big company, think again. (BBC News 19 January 2017)*

Завдяки ЗМІ нова лексика досить швидко освоюється, збагачується похідними утвореннями, граматикується.

Способом словоскладання утворюється багато нових слів:

*They call it **Mainhattan** because of the skyline, **Bankfurt** because it has so many banks. (The Guardian, 15 July 2016)*

Виборча кампанія стимулює утворення нових слів, як наприклад, **Mitthead** (кандидат, який часто міняє свою позицію, щоб сподобатись виборцям), **Rickwad** - людина, яка заявляє, що є відданим християнином, але її

вчинки свідчать про інше, **Unappalin**'- прикметник, що описує людину фізично привабливу, проте дуже жорстоку та розумово обмежену, **Clintipathy**- антипатія до кандидата в президенти Хіларі Клінтон.

Donald Trump is elected US president on Tuesday, he should thank Clintipathy.(Sunday Times. 22 Nov. 2016)

Одним із продуктивних способів створення неологізмів є афіксація. Афіксація – це утворення нової лексеми із вже існуючої основи шляхом додавання до неї слово утворюючої частки, яка називається афіксом. Наприклад, **to strategize**-дієслово, утворене від іменника **strategy** за допомогою суфікса і означає творити плани для досягнення певних цілей.

Trudeau meets with Obama in Peru to strategize trade future if Trump pulls out of TPP deal.(National Post 19 november 2016)

Clicktivism: Clicktivism відноситься до використання соціальних медіа та Інтернету для просування соціальних питань. Він використовує метрики, доступні через веб-аналітики для оптимізації веб-сторінок, електронної пошти та онлайн-петиції. Така оптимізація покликана підвищити активність користувачів і збільшити число переглядів сторінок кампанії.

Exchanging the substance of activism for reformist platitudes that do well in market tests, clicktivists damage every genuine political movement they touch.(The Guardian, 19 nov. 2016)

Trumpifering є одним з нових слів 2016 року, що означає "публічний виступ з метою бути поміченим, але без усвідомлення наслідків" Це слово було створене шведськими експертами після численних виступів обраного американського президента Дональда Трампа в ході передвиборної гонки.

Global politics have had a major influence on the language in 2016, according to the list, with many international words getting their Swedish equivalent. Swedes have for example been talking about the trumpifering of politics after the US election and of 'filterbubblor'. (The Local, 25 oct. 2016)

Термін «**putinism**» був використаний стосовно президента РФ В. В. Путіна журналістом New York Times Вільямом Сафір. Використання терміна швидше публіцистичне, і в нього включаються культ особистості, цензура і мілітаризм.

Mr Obama increasingly says the right things about Putinism—he sounded reasonably tough during a press conference this week. (The Economist, 22 oct. 2016)

Neverendum – безкінечний референдум.

Mr Cameron said the June 23 poll was a “once in a lifetime” vote on Britain’s EU membership and that the British public would not tolerate the idea of a “neverendum”: repeated votes on the same subject.(Financial Time. 17 May 2016)

Неологізми збагачують і розширюють мову, але також представляють і труднощі для перекладачів, поки поняття не стануть звичними і зрозумілими. Проблема правильного розуміння і перекладу неологізмів пов'язана з тим, що при сучасному стрімкому розвитку науки і техніки жоден словник не в змозі встигнути за виникненням нових слів і термінів в різних галузях знання. Тому, якщо в тексті зустрічається неологізм, відсутній в словнику, перекладач зобов'язаний самостійно визначити його значення, з огляду на словотвірні

елементи даного слова і спираючись на контекст перекласти його. Особливо це стосується неологізмів, що виникають з аббревіатур. **DEFCON** (DEFense readiness CONdition — готовність оборони), **AIBU** (Am I being unreasonable?), **YANBU** (You are not being unreasonable) **BRIC** (Brazil, Russia, India and China, considered the greatest long-term growth economies at the time), **YOLO** (you live only once).

Поява семантичних неологізмів регулюється дією закону економії мовних засобів, що зменшує кількісний приріст лексичних одиниць і спрямовує номінативну діяльність на вторинну номінацію – веде до переосмислення вже наявних у мові номінативних засобів. **Gender-fluid**- людина, яка не може визначитися зі своєю статтю, **Stitch ‘n’ bitch** – група жінок, що люблять попліткувати за рукоділлям, **Testicle** – смішне запитання під час іспиту, **Esplanade** – спроба щось пояснити, будучи напідпитку. **Merica** – іронічна, розмовна назва Америки.

If you don't like they way things are here in Merica then you can git out.

No, I'm not a boy, and I'm not a girl either. I am gender fluid. (Urban dictionary)

Ще одним джерелом появи неологізмів в англійській мові є запозичення, коли слово приходить разом з новим предметом чи явищем. Прикладом цього може бути слово **emoji**. Еможі – це мова ідеограм і смайликів, яка використовується в електронних повідомленнях та веб-сторінках. Ця графічна мова, де замість слів використовуються поєднання картинок, з'явилася в Японії і поширилась по всьому світу.

Translation agency seeks first emoji specialist to help meet 'challenges posed by the world's fastest-growing language. (The Guardian. December 2016)

Висновки. Бурхливий розвиток усіх сфер сучасного людського життя знайшов своє відображення в мові, особливо на лексичному рівні. Еволюція лексики - це не просто зміна складових словника. Виходячи з того, що «саме поняття мови містить динаміку мови як діяльності» [5, с. 19], ми спробували розглянути основні проблеми неології в аспекті діяльного підходу до мови, проаналізувати фактори появи нових слів та співвіднести їх з прагматичними потребами суспільства в цілому, окремої соціальної групи, окремого індивіда. Нами була проведена робота, яка мала на меті представити основні номінативні типи і моделі неологізмів за останні 3 роки, з урахуванням факторів, які обмежують діапазон дії тієї чи іншої сфери діяльності людини.

Серед нової лексики переважають номінації, нові як за формою, так і за змістом. Аналіз нових номінативних одиниць за способом творення показав, що в мові останніх десятиліть переважають морфологічні неологізми, тобто одиниці, створені за зразками, які вже існують в мовній системі, та з морфем, існуючих в даній системі. Між типом номінативної одиниці і способом її творення існує певне співвідношення.

Так, власне неологізми, одиниці, які поєднують новизну форми з новизною змісту, з точки зору способу творення є фонетичними і морфологічними неологізмами, запозиченнями. Трансномінації, які поєднують новизну форми зі змістом, який передавався раніше іншою формою,

з'являються шляхом запозичення, а також через морфологічне словотворення. Семантичні інновації, які поєднують новизну змісту з уже існуючою формою, з'являються шляхом зміни значення.

В даній роботі зроблена спроба детально розглянути утворення неологізмів як засіб поповнення словникового складу англійської мови, але залишилося ще багато актуальних питань, які вимагають подальшого вивчення. Неологія - це наука, яка являє собою значне поле діяльності для всебічного вивчення. Без всякого сумніву, можна констатувати, що подальше дослідження запозичень-неологізмів, шляхів їх адаптації і зв'язки з різними галузями діяльності людей, є доцільнішим та необхідним.

Використані джерела:

1. Антрушина Г.Б., Афанасьєва О.В., Морозова Н.Н. Лексикологія англійського мови: Учеб. посіб. для студентів. -3-е издание стереотип. –М.: Дрофа, 2001.- 288с.
2. Заботкина В.И. Новая лексика современного английского языка: Учеб. посіб. для ин-тов и фак. иностр. яз. / Заботкина В.И. – М.:Высшая школа, 1989. – 126с.
3. Эйто Д. Словарь новых слов английского языка / Дж. Эйто. – . [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
https://en.wikipedia.org/wiki/Oxford_English_Dictionary
4. Шалина Л.В. К вопросу о сущности неологизма в современной лингвистике . [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://cybernetica.ru/article/k/voprosu/o/sushnosti/neologizma/v/sovremennoy/lingvistike>
5. BBC News [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<https://www.google.com.ua/webhp?sourceid=chrome-instant&ion=1&espv=2&ie=UTF-8#q=BBC+News>
6. Finacial Time [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<https://www.google.com.ua/webhp?sourceid= instant&ion=8#q=.+Finacial+Time>
7. National Post [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<https://www.google.com.ua/webhp?sourceid=chrome-instant&ion=1&espv=2&ie=UTF-8#q=National+Post>
8. Sunday Times [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<https://www.google.com.ua/webhp?sourceid=chrome-instant&ion=1&espv=2&ie=UTF-8#q=Sunday+Times>
- 9.The Economist [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<https://www.google.com.ua/webhp?sourceid=chrome-instant&ion=1&espv=2&ie=UTF-8#q=The+Economist>
- 10.The Gardian [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<https://www.google.com.ua/webhp?sourceid=chrome-instant&ion=1&espv=2&ie=UTF-8#q=The+Gardian>
- 11.The Local [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<https://www.google.com.ua/webhp?sourceid=chrome-instant&ion=1&espv=2&ie=UTF-8#q=The+Local>